

29 серпня 2024 року минають десяти роковини завершення боїв за Іловайськ Донецької області. Вони тривали з 6 по 29 серпня 2014 року й увійшли в історію під назвою “Іловайський котел”.

Тоді українська армія втратила 366 воїнів, десятеро із загиблих були родом із Донеччини. 429 — отримали поранення різного ступеня тяжкості, 300 — потрапили у полон.

29 серпня — День пам'яті українських захисників, які загинули за Україну. Цього дня вшановують пам'ять всіх українських бійців і тих, які загинули у 2014 році тому під час виходу з Іловайська. Один із найважчих спогадів російсько-української війни — це Іловайська трагедія, тоді Росія по-варварськи вбила 366 українських військових, ще понад 300 потрапило у полон. Одна із найкривавіших битв російсько-української війни розгорілася неподалік Іловайську влітку 2014-го. 6 серпня відбулася перша спроба українських військових звільнити захоплене російськими бойовиками місто. Операцією безпосередньо керував генерал Руслан Хомчак. Першими рушили бійці 40-го батальйону ТрО «Кривбас» — військові, які ще вчора не знали, що таке війна і як правильно тримати зброю. Для виконання цього завдання їх посилили технікою 51-ї ОМБр й загоном добровольців. Втім наступ провалився.

За чотири дні, 10 серпня, відбувся перший штурм Іловайська, втім він також не був успішним. Тим часом російським бойовикам вдалося захопити важливі локації поруч — Савур-Могилу (курган, що є однією із верховин Донбасу) та Красний Луч. Це був перший крок росіян, який дозволив їм згодом оточити українські сили, взявши їх у котел. Оскільки Савур-Могила розташована вище, російським угрупованням звідти легко вдавалося накривати вогнем прилеглі території.

Це не єдине, що допомогло росіянам. 13 серпня особовий склад 30-ї та 51-ї механізованих бригад, а також частина 72-ї механізованої бригади самовільно покинули місця дислокації поруч із курганом Савур-Могила. Внаслідок цього українська сторона втратила будь-який контроль на тому периметрі, однак і надалі продовжувала спроби штурму Іловайська. 18 серпня батальйони «Донбас» та «Дніпро-1», 17-а криворізька танкова, 51-а волинська, 93-а дніпропетровська механізовані бригади тріумфально увійшли до міста. Для них це була маленька перемога. Наступні дні бої за Іловайськ не вщухали ні на хвилину. До обох сторін прибувало підкріплення. Та все ж українській не вистачало резервів. Крім того, всіх лякав зовсім незахищений тил.

І вже 24 серпня, коли Україна святкує найважливіше свято, день своєї незалежності, стався найбільший переломний момент цієї битви. Від ворожого кордону рушили російські війська, захопивши із собою близько 100 одиниць бойової техніки. В цей же час українські військові 5-го батальйону ТрО самовільно покидають утримувану ними територію. А в оточенні в Іловайську залишаються батальйони «Кривбас», «Донбас», «Дніпро-1», «Азов», батальйони МВС «Херсон», «Світязь» та «Миротворець», а також зведена рота 93-ї та 17-ї бригади. Бійців обстрілювали з усіх наявних на той час у ворога видів зброї.

Між сторонами паралельно велись переговори. Одним із найважчих днів з наймасованішими обстрілами було 28 серпня. Вночі Путін, який намагався зобразити себе гуманістом-рятівником, звернувся до бойовиків з проханням надати українцям зелений коридор. Бойовики поставили умову – українські військові повинні виходити без зброї та техніки. Серед українців почалися дискусії, а чи можна довіряти ворогу та кидати зброю? І чи є хоч який шанс врятуватись у інший спосіб, якщо Україна не може прорвати оточення?

На ранок рішення було прийняте – двома колонами («Булава» і «Вітер») сили оборони України без зброї почали виходити з міста. Як і було попередньо домовлено, ніхто не відкривав вогонь... перший час... Близько 10-ї ранку Росія розпочала методичний розстріл українських підрозділів. Він не був спровокований українською стороною. Військові просто йшли визначеним коридором. Як і кожен із нас, вони хотіли жити. Повернутися до своїх дітей, коханих, батьків. Повернутися до мирного життя, яке у них вкрала Росія. Проте узгоджена «дорога життя» перетворилась для них на «дорогу смерті». 29 серпня 2014-го року підступні дії Путіна та його прибічників призвели до однієї з найжахливіших трагедій в сучасній історії України. Саме цього дня Україна втратила найбільшу кількість своїх захисників за час війни до повномасштабного вторгнення. 366 військових полягло під Іловайськом, 429 – отримали поранення. І понад 300 потрапили в полон. Подальша доля багатьох із них вже 10 років невідома... Пам'ятаємо..